

Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Vår dato: 14.12.2017
Vår ref.: 2017/5707
Arkivkode:461.5
Deres dato: Deres ref.:

Tillatelse etter forurensningsloven for mudring og deponering av masser ved Kvaløysæter fiskerihavn i Flatanger kommune

Fylkesmannen gir Kystverket Midt-Norge tillatelse på visse vilkår til mudring og deponering ved Kvaløysæter fiskerihavn i Flatanger kommune. Tillatelsen omfatter mudring av inntil 500 m³ muddermasser. Massene skal deponeres på land like øst for fiskerihavna. Fylkesmannen forutsetter at de nødvendige stabilitetsmessige vurderinger er gjort.

Vi viser til søknad datert 16.10.2017 fra Kystverket Midt-Norge om mudring og deponering av sedimenter ved Kvaløysæter fiskerihavn i Flatanger kommune.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag gir tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Saksfremstilling

Kystverket Midt-Norge søker om å mudre 350-500 m³ masser fra et tidligere ras ved Kvaløysæter fiskerihavn i Flatanger kommune. Utglidning av masser er et resultat av utfylling gjennomført for 10 år siden, som ble utført for raskt og ga for stor påkjenning i forhold til styrken på leirmassene i bassenget. Massene som ble benyttet er sprengstein og består av større blokker med stein. Mudrede masser er omsøkt deponert like øst for fiskerihavna.

Høringsuttalelser

Fylkesmannen har mottatt høringsuttalelser fra Fiskeridirektoratet, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) vitenskapsmuseet, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Flatanger kommune og Kystverket.

Fiskeridirektoratet uttaler i brev av 21.11.2017 tiltaket er vurdert opp mot eventuell påvirkning på livet i havet, og påpeker viktigheten av at det tas hensyn til det nærliggende gyteområdet. Fiskeridirektoratet uttaler at slam og eventuelle miljøgifter generelt bør i minst mulig grad virvles opp og spres til omgivelsene slik at dette fører til negative konsekvenser for det marine miljø og organismene som lever der. Fiskeridirektoratet anser at høst og tidlig vinter er den beste perioden av året å gjennomføre tiltaket, da dette er den tiden av året hvor livet i kystsonen er roligst.

Nord-Trøndelag fylkeskommune har i brev av 29.11.2017 ingen merknader til tiltaket da tiltaket utføres i vann og vil ikke være i konflikt med automatisk freda kulturminner på land. Nord-Trøndelag fylkeskommune oversendte søknaden til NTNU vitenskapsmuseet for marin arkeologisk uttalelse. NTNU vitenskapsmuseet har i epost av 14.12.2017 ingen merknader til tiltaket, men minner om meldeplikten overfor tiltakshaver;

«Dersom det under arbeid i planområdet påtreffes kulturminner under vann vernet iht. kml § 14 eller § 4, skal arbeidet straks stanses, og NTNU Vitenskapsmuseet varsles omgående».

Kystverket har i brev av 06.12.2017 gitt tillatelse etter Havne- og farvannsloven til mudring og dumping av masser i Kvaløysæter fiskerihavn. Deres tillatelse etter Havne- og farvannsloven er også å anse som uttalelse til behandling etter andre særlover.

Flatanger kommune har i epost av 11.12.2017 bekreftet at planlagt mudring og massedeposering i Kvaløysæter Havn er i tråd med reguleringsplan for Kvaløysæter av 30.11.2005. Arealet for deponering tilhører Flatanger kommune og avsatt til formålet «Service/fiskeri, land».

Fylkesmannen forutsetter at merknadene fra høringsuttalelse blir etterfulgt og at alle nødvendige tillatelser er på plass før tiltaket gjennomføres.

Fylkesmannens vurderingsgrunnlag

Forurensningsloven

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse kan gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Naturmangfoldloven

I alle offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal rettsprinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 legges til grunn for beslutningen. Det påligger derfor Fylkesmannen å vurdere betydningen av de enkelte rettsprinsippene i naturmangfoldloven i sammenheng med vår behandling av søknader om utslippstillatelser til akvakulturvirksomhet. Vurderingene er begrenset til de påvirkninger som er relatert til forurensningslovens virkeområde. De aktuelle rettsprinsippene omfatter; *kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver* og til sist prinsippet om *bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder*.

Vannforskriften

Søknader om utslippstillatelse må i tillegg vurderes etter vannforskriften § 4 (miljømål) som gir visse rammer for Fylkesmannens skjønnsutøvelse i forurensningssaker. Vannforskriftens bestemmelser betyr blant annet at Fylkesmannen i utgangspunktet bare kan gi utslippstillatelse dersom miljøtilstanden i den berørte vannforekomsten ikke forringes.

Fylkesmannens vurdering

Kunnskapsgrunnlaget – Naturmangfoldlovens § 8

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensingsforskriften § 36-2. Det er gjennomført miljøteknisk undersøkelse av bunnsedimenter i omsøkte område i 2012 (SINTEF). Undersøkelsen er gjennomført av GeoSubSea AS for SINTEF-Byggforsk. Det er analysert for tungmetaller og organiske miljøgifter. Analyseresultatene er vurdert i henhold til «grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota», (veileder M-608, 2016) og «PAH i forurenset sediment», (rapport M-436, 2016).

Tabell 1 viser en oversikt over analyserte verdier i henhold til rapport fra SINTEF 2012. Det er prøver fra 3 prøvepunkt innenfor havneområdet. KS-2 og KS-3 refererer til prøvestasjon henholdsvis sør og nord for området som skal mudres. KS-1 ligger utenfor tiltaksområdet og er ikke vurdert.

Forbindelse	Enhet	Verdi (KS-2)	Tilstandsklasse (TK)	Verdi (KS-3)	Tilstandsklasse (TK)
Organiske forbindelser					
PAH-16	mg/kg	0,32	TK 1	0,187	TK 1
PCB-7	mg/kg	-	TK 1	-	TK 1
TBT	mg/kg	0,301	TK 5	0,563	TK 5
Benzo(a)pyren	mg/kg	0,016	TK 1	<0,01	TK 1
Tungmetaller					
Arsen	mg/kg	2,15	TK 1	1,81	TK 1
Kadmium	mg/kg	<0,1	TK 1	<0,1	TK 1
Bly	mg/kg	4,5	TK 1	2,2	TK 1
Kvikksølv	mg/kg	<0,20	TK 2	<0,20	TK 2
Kobber	mg/kg	14	TK 2	4,26	TK 2
Sink	mg/kg	29,6	TK 2	22,1	TK 2
Nikkel	mg/kg	7,7	TK 1	<5,0	TK 1
Krom	mg/kg	11,1	TK 1	6,48	TK 1

Miljøtilstanden i rapport fra SINTEF er vurdert ut fra Klif sin veileder 2229/2007. Vår vurdering av tilstandsklasser er basert på ny veileder (M-608, 2016) om grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota, slik at tilstandsklassifiseringen vil være noe ulik fra SINTEF sin rapport av 2012.

Fylkesmannen forutsetter at de nødvendige stabilitetsmessige vurderinger er gjort.

Beredskapsavdelingen hos Fylkesmannen minner om reguleringsbestemmelsenes § 3.8 (utdrag): «Vilkår for gjennomføring: Det må sikres at området er stabilt under anleggsfasen og i etter-situasjonen. Før utdyping i småbåthavna kan iverksettes, må detaljprosjektering og nødvendige geotekniske vurderinger foreligge. Utdyping må skje innenfor angitt utdypingssone, med mindre det foreligger tillatelse til noe annet»

Etter en samlet vurdering anser vi kunnskapsgrunnlaget i denne saken som tilstrekkelig for å kunne fatte vedtak i saken, jf. forvaltningsloven § 17 og naturmangfoldloven § 8.

Føre-var prinsippet - Naturmangfoldlovens § 9

Det søkes om mudring ved en eksisterende småbåthavn. Fylkesmannen har vurdert kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig for å fatte vedtak og vi vurderer at en mudring ved Kvaløysæter fiskerihavn og dumping like øst for havna ikke vil føre risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet. Vi mener føre-var prinsippet dermed blir ivarettatt.

Økosystemtilnærming og samlet belastning - Naturmangfoldlovens § 10

For å vurdere tiltakets påvirkning på økosystemet og den samlede belastningen må tiltaket vurderes opp mot kjente registreringer av biologisk mangfold. I følge Miljødirektoratet sin database «Naturbase» er det ikke registrert naturtyper av nasjonal eller regional verdi i influensområdet til mudringen eller deponeringen.

Det er registrert gyteområde for torsk i overkant av 100 meter fra mudringsområdet. Fiskeridirektoratet som forvaltningsmyndighet for marine arter har vurdert tiltakets påvirkning på gyteområdet i sin uttalelse av 21.11.2017 og anbefalt at tiltaket gjennomføres på høsten eller tidlig vinter

En mudringsprosess vil føre til oppvirvling av sediment. Sedimentpartiklene vil kortvarig forringe det marine miljøet ved at for eksempel sikten og derfor lysforholdene endres. Dette kan skape problemer for bunnlevende organismers evne til å ta til seg føde, og videre for organismer som lever av bunndyr.

Kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver – Naturmangfoldlovens § 11

Hvis det fremkommer kunnskap som tilsier at det finnes andre naturtyper og at disse kan forringes av tiltaket må det påregnes at det blir stilt nye vilkår om overvåking og tiltak. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver jf. forurensningslovens § 51 og § 2 nr. 5, samt naturmangfoldlovens § 11.

Bruk av best tilgjengelig teknikker (BAT) - Naturmangfoldlovens § 12

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vannforskriften

Vannforskriftens § 4 om miljømål setter krav om at tilstanden i vannet skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha minst god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand jf. forskriftens klassifisering. I henhold til vannforskriftens inndeling ligger omsøkt tiltaksområde i Leirvika (0340020001-1-C) og tilhører vanntypen «Moderat eksponert kyst». Vannforekomstene er klassifisert til god økologisk tilstand. Endring av tilstanden i en vannforekomst i negativ retning vil innebære forringelse av vannforekomsten. Forringelse av en vannforekomst kan ikke tillates med mindre det foreligger adgang til å gi unntak, jf. vannforskriften § 12.

Søknaden omfatter arbeider i sjø som ved utføring vil føre til oppvirvling av sediment. Tiltaket er likevel lite og tidsbegrenset, og vil således kun føre til en kortvarig forringelse av vannforekomsten. Med hensyn til arbeidenes omfang i tid og rom, mener vi det omsøkte tiltaket utført i henhold til fastsatte vilkår, utgjør en liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som helhet jf. miljømålet i vannforskriftens § 4. Varsomhetskravet må legges til grunn i denne saken fordi det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger tiltaket kan ha for miljøet (jf. naturmangfoldloven § 9).

Samlet vurdering

Vurdering av tiltaket etter forurensningsloven, naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. I henhold til tabell 1 er det kun tributyltin (TBT) som ikke havner i tilstandsklassen 1 eller 2. Det er målt høye verdier av TBT i alle stasjoner, noe som er forventet i overflatesedimentene ved havneanlegg. I risikovurderingen til SINTEF-rapport vedlagt søknaden vises det til at det ut fra en samlet vurdering er akseptabel risiko for økologiske effekter. Dette er basert på at overflatesedimentene i hovedsak er består av sand/skjellsand (> 85 %) og i svært liten grad finpartikulært materiale (< 1%).

Fjerning av utraste masser i sjøen vil derfor ikke i noen særlig grad medføre oppvirvling og spredning av partikler over større områder.

Tiltaket er lite og tidsbegrenset, samt i et område som er tidligere påvirket av menneskelig aktivitet og inngrep. Massene som skal mudres er større blokker av stein, og sedimenter forurenset med TBT skal ikke mudres. Under mudrearbeidet kan oppvirvling av sedimentene likevel skje, slik at det må utøves forsiktighet under arbeidet. Mudringen må, så langt det lar seg gjøre, gjennomføres slik at graving i sedimentene unngås og det oppstår minst mulig oppvirvling av sedimenter.

Fylkesmannen finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til mudring ved Kvaløysæter fiskerihavn i Flatanger kommune.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Risikoklasse

Fylkesmannen skal som en del av behandlingen av omsøkt tiltak i sjø plassere anleggsarbeidene i risikoklasse. Risikoklassifiseringen er et uttrykk for forurensningspotensialet som foreligger, og er gradert fra 1 til 4, der 1 er høyeste risiko. På bakgrunn av arbeidenes omfang, vanntype, resipientforholdene i Leirvika, samt de opplysningene som er gitt i søknaden, vil anlegget bli plassert i **risikoklasse 4**. Plassering i risikoklasse gir føringer for rutinemessig, formell kontakt mellom virksomheten og Fylkesmannen. Det vises til forurensningsforskriftens § 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Konklusjon og begrunnelse

Vurdering av tiltaket etter §§ 8-12, jf. § 7 i naturmangfoldloven tilsier at naturen i området kan bli påvirket. Tiltaket er likevel avgrenset, og er nødvendig sikring av stabiliteten av området. Fylkesmannen finner derfor å kunne gi tillatelse til arbeidene ved Kvaløysæter fiskerihavn på visse vilkår. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil føre til uakseptable miljøvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten. Ut i fra den kunnskapen vi har pr dags dato er planen for arbeidet akseptabel. Fylkesmannen legger i sin vurdering vekt på den samfunnsnyttene tiltaket vil gi.

Vedtak

Med hjemmel i lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16, og i henhold til forskrift av 01.06.2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 22, gir Fylkesmannen i Nord-Trøndelag på visse vilkår tillatelse til mudring av inntil 500 m³ masser, samt deponering av disse massene i henhold til søknad datert 16.10.2017.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen. Vilkårene er nummerert for å lette den planlagte rapporteringen, særlig med tanke på avvik.

1. Kystverket er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre Kystverket sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.

2. Mudringen skal utføres på en så skånsom måte som mulig, og slik at minst mulig finpartikulært materiale virvles opp og spres i vannmassene.

3. Totalmengden som mudres skal ikke overstige omsøkt volum og mudringsområdet skal være avgrenset slik det fremgår av kart vedlagt søknaden 16.10.2017.
4. Mudrede masser skal deponeres på omsøkt område like øst for fiskerihavna i henhold til vedlagt kart i søknaden.
5. Dersom det under arbeid i planområdet påtreffes kulturminner under vann vernet iht. kml § 14 eller § 4, skal arbeidet straks stanses, og NTNU vitenskapsmuseet varsles omgående.
6. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er Kystverket ansvarlig for at Fylkesmannen varsles umiddelbart.
7. Når arbeidet er ferdig skal Kystverket utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Rapporten skal angi mengde (m³/tonn) oppmudret masse, totalt berørt sjøbunnsareal, samt dokumentasjon på hvor massene er dumpet. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Fylkesmannen innen 8 uker etter avsluttet arbeid.
8. Tillatelsen frafaller innen to år fra tillatelsens datering.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf.

Varsel om gebyr

Fylkesmannen er forpliktet til å kreve gebyr for behandling av tillatelser etter forurensningslovens bestemmelser. Dette betyr at Kystverket skal må betale et gebyr for Fylkesmannens behandling av søknaden. Vi viser her til forurensningsforskriftens kap. 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven. Gebyrsats er fastsatt med utgangspunkt i ressursbruk for saksbehandling av denne tillatelsen. For behandling av deres søknad blir gebyrsats 6 benyttet. Gebyrsats 6 tar utgangspunkt i et ukeverk for behandling av tillatelsen og beløper seg for tiden til kr 19 700. Dette betyr at Kystverket skal betale 19 700 for behandlingen av søknaden.

Kystverket kan uttale seg om eventuelle merknader til dette varselet innen 14 dager. Eventuelle merknadene må sendes til Fylkesmannen.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell klage bør begrunnes og stiles til Miljødirektoratet, men den må sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Med hilsen

Anne Sundet Tangen (e.f.)
Assisterende miljøverndirektør

Andreas Wæhre
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Nord-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	Flatanger
Fiskeridirektoratet, Region Midt	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN